

F.G.C.R.

IFN

S.A.

Suport pentru susținerea agriculturii românești

AGRICULTURA
ROMANIEI - PREZENT

Situația actuală a
beneficiarilor SAPS
APIA 2011

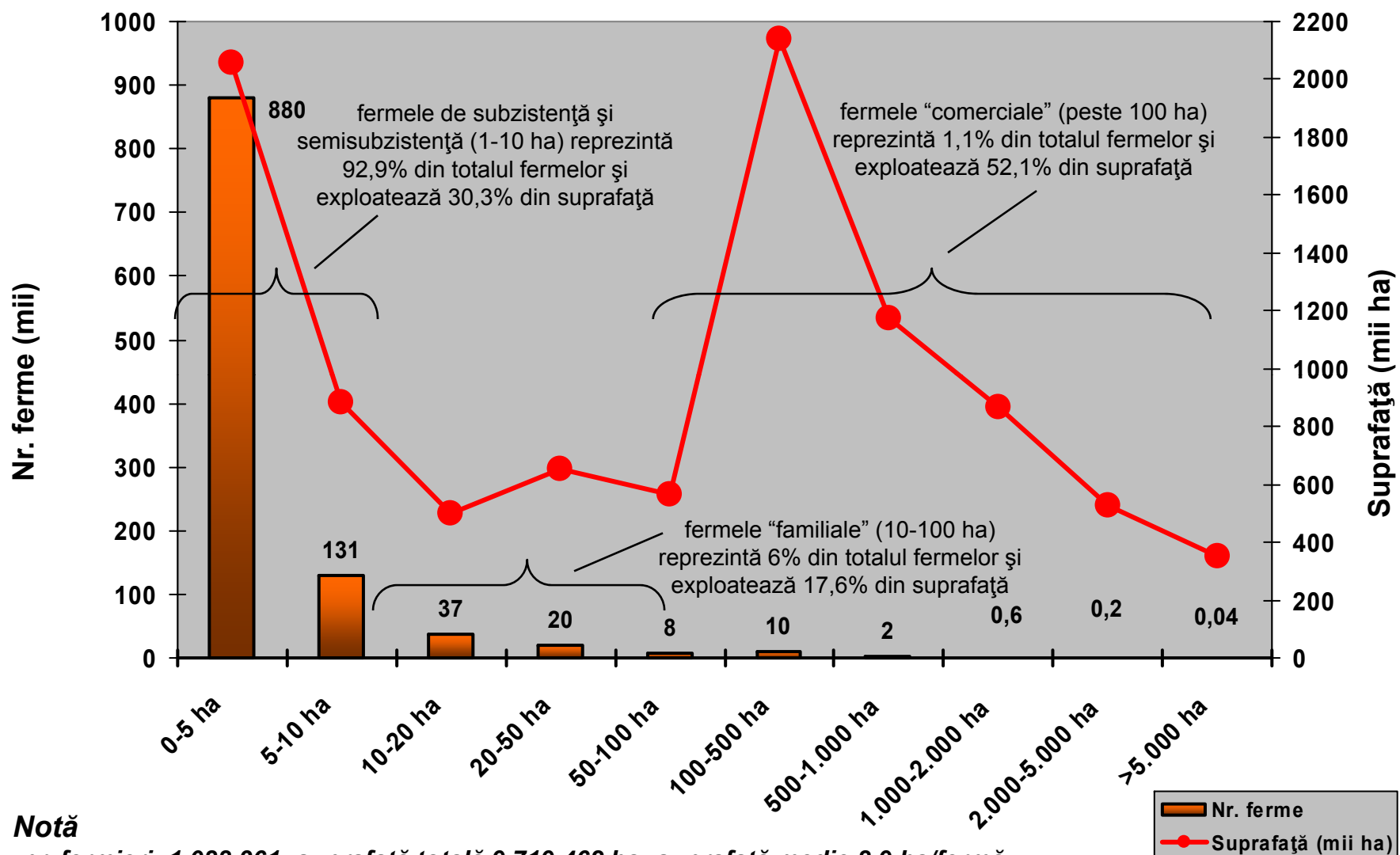
Structura dimensională a fermelor

Structura de proprietate

Dimensiunea exploatațiilor	Nr.	Pondere in total	Suprafata utilizata - ha-	Pondere in total
1-10 ha	1.011.090	} 98,8	2.944.882	} 47,92
10-50 ha	56.989		1.149.979	
50-100 ha	7.992		563.500	
100-500 ha	9.735	}	2.140.079	}
500-1000 ha	1.697		1.176.312	
1000-2000 ha	639	} 1,2	868.521	} 52,08
2000-5000 ha	184		524.507	
> 5000 ha	35	}	351.682	}
Total	1.088.361		100	

➤ **Transformările radicale în structura de proprietate și exploatare a terenurilor au apărut începând cu decollectivizarea (Legea 18/1991), care au marcat procesul de reconstituire a proprietății private în agricultură și au continuat prin seria de acte normative prin care s-a finalizat privatizarea și dezestatizarea terenurilor și bunurilor aflate în proprietate de stat.**

Structura fermelor eligibile (SAPS 2011)

Competitivitate
Și
Potențial

● România ocupă locul 7 în UE după Franța, Spania, Germania, Marea Britanie, Polonia și Italia din punct de vedere al suprafeței agricole utilizate.

● există decalaje importante din punct de vedere al ponderii agriculturii în PIB între România și statele membre UE;

● există decalaje privind veniturile agricultorilor, nivelul de trai, posibilitatea de investire, perspectivele de dezvoltare a agriculturii.

Vulnerabilități

- divizarea excesivă a terenurilor a determinat o pondere mare a autoconsumului;
- populație în agricultură numeroasă, îmbătrânită, imigrația tinerilor;

- fermieri între 50 – 70 ani dețin 2.330.083 ha, deci 24,3% din totalul suprafeței agricole;
- profitabilitatea scăzută a determinat decapitalizarea sectorului și a constituit principalul factor al stagnării producției agricole;
- politică de sprijinire a agriculturii diferită de a celorlalte state membre până în anul 2010 și în același timp diferită de la o perioadă la alta, în funcție de perioada de guvernare;
- lipsa cadastrului funciar;
- procesul de implementare a politicilor agricole, strategiilor MADR și proiectelor cu adresabilitate pentru mediul rural se implementează destul de dificil la nivelul fermierilor individuali;
- filiera de comercializare a producției agricole slab dezvoltată;
- inexistența structurilor de comercializare care să integreze fermieri, procesatori și comercianți în alianțe strategice, cu efecte în piața produselor (diversitatea producătorilor ridică probleme în asigurarea volumului adecvat de produse standardizate la cerințele pieței);
- lipsa amenajărilor pentru irigații; inexistența sprijinului statului pentru energie și apă;
- evaziunea fiscală determinată de sistemul fiscal dual (fermieri individuali – fără TVA, persoane juridice – cu TVA).

- **singurul sector** care beneficiază de o **politică agricolă comună**, respectiv:
 - piață comună;
 - reguli și norme comune;
 - buget comun (386,9 mlrd. Euro pentru perioada 2014 – 2020).
- **surse de finanțare** europene și din bugete naționale substanțiale, destinate atât susținerii producției agricole, cât și dezvoltării mediului rural (PNDR 13,4 mlrd. Euro/perioada de programare, buget național 3,7 mlrd. Euro/an);
- **parteneriatul cu sistemul bancar**, având în vedere că toate aceste sume se distribuie beneficiarilor prin conturi bancare;
- **legislația** actuală, care permite diminuarea riscurilor din agricultură prin existența garanțiilor asigurate atât pentru creditele pe termen scurt, cât și pentru termen mediu și lung;
- **finanțarea** agriculturii și a proiectelor finanțate din fonduri europene se regăsesc printre principalele strategii ale băncilor comerciale (creștere de circa 10% în 2011);
- **banca centrală** – mesaje pentru susținerea creditării agriculturii (în perioada de criză se menține ponderea în PIB);

- **volumul de credite** pentru companii are un ritm de creștere mai mare decât cel pentru persoane fizice;
- **costurile finanțării** au scăzut, comparativ cu anii anteriori;
- concurența băncilor comerciale în creditarea agriculturii și crearea de noi produse de creditare adaptate specificului agriculturii, în condițiile în care prețurile își mențin tendința din 2011;
- **înființarea** de către unele bănci comerciale de birouri și respectiv personal dedicat finanțării proiectelor europene;
- introducerea **scrisorilor de confort** a făcut ca nivelul valorii proiectelor să țină seama de capacitatea financiară a beneficiarilor, fapt ce a diminuat riscul de neimplementare a proiectelor;
- din punct de vedere al garanțiilor solicitate de băncile comerciale, nu s-au produs schimbări semnificative din punct de vedere al schimbării **procentului de acoperire cu garanții** al expunerii de credit, însă datorită deprecierii valorii bunurilor mobiliare aduse în garanție, valoarea acestora nu mai este aceeași;
- în acest context, **volumul creditelor** acordate de băncile comerciale, inclusiv cu garanția Fondului se prezintă astfel :

EVOLU IA CREDITULUI ACORDAT AGRICULTURII

-mil.lei-

	2010 (31 decembrie)	2011 (31 decembrie)	2011/2010 %	2011	2012	2012/2011
Credite acordate de instituțiile de credit în economie	277.464	304.312	109,70	295.149	313.334*)	106,20
din care credite acordate agriculturii, silviculturii, pisciculturii	8.070	10.577	131,10	9.844	11.616	118,00
Pondere în total, %	2,9	3,5	x	3,3	3,7	x
din acestea credite garantate de Fond	1.551,70	2.242,40	144,50	1.346,40	1.027,70	76,30
Garanții aferente, din care	1.083,80	1.740,50	160,60	1.042,00	732,10	70,30
Pondere în total, (%)						
Producție	31,60	27	-	25,20	38,90	X
Investiție	68,40	73	-	74,80	61,10	X
din care beneficiari PNDR, %	95	97,10	-	96,9	95,7	
Garanția medie - in lei -	142.231	199.897	138,60	283.309	55.953	19,70
Nr. beneficiari în portofoliu la finele perioadei	3.966	8.972	-	2.634	6.536	2,5 ori

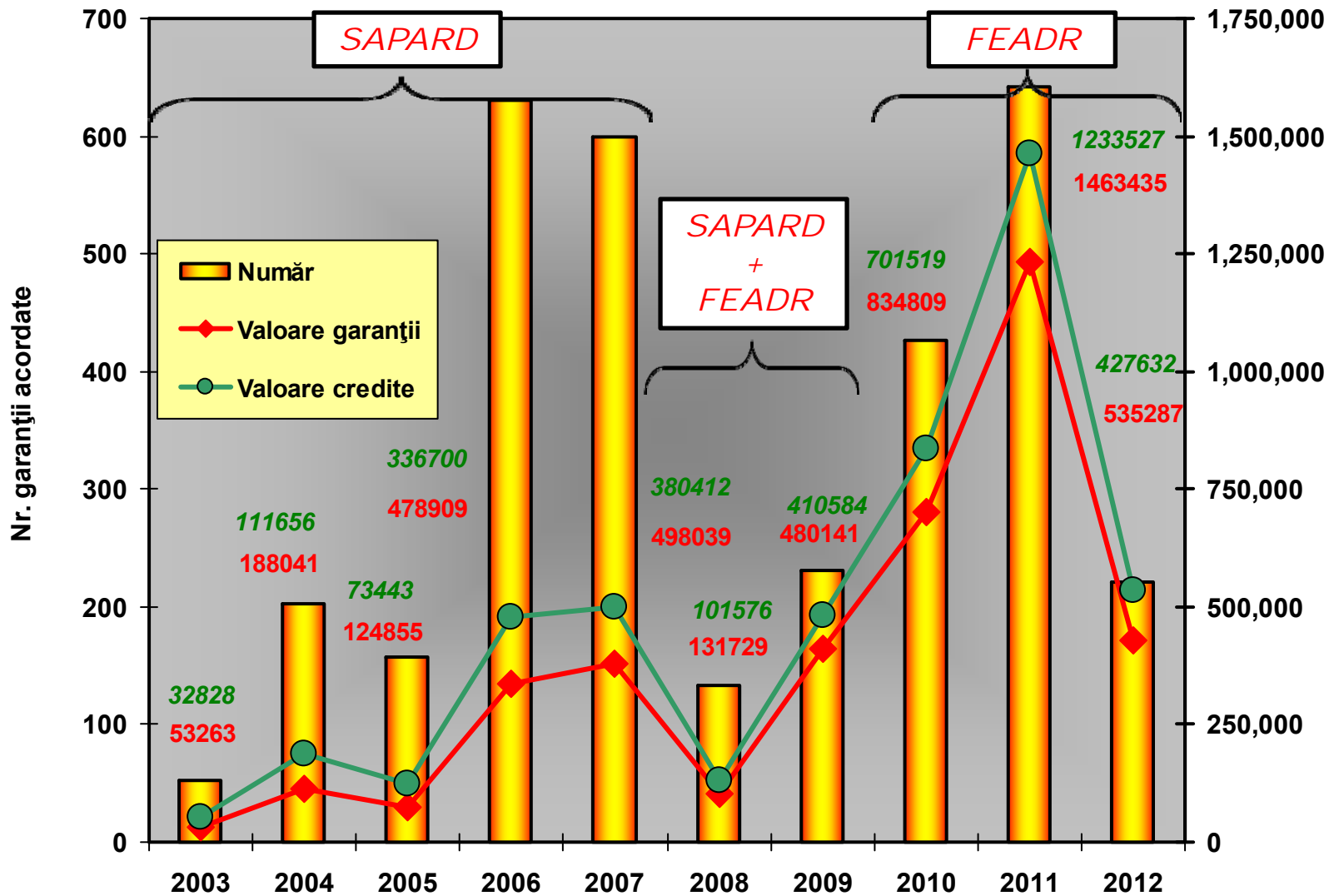
Rezultate

- în anul 2012 a crescut exponențial numărul de beneficiari ai garanției Fondului, respectiv de 3,5 ori față de perioada corespunzătoare din 2011;
 - s-a redus dramatic (cu 80%) valoarea medie a unei garanții în portofoliu ≈ activitatea s-a concentrat asupra creditelor pentru capitalul de lucru cu sume foarte mici.

*) date la 31 iulie 2012

Contribuția FGCR - IFN S.A. la absorbția fondurilor europene

mii lei

Startul în anul 2014 poate depinde si de :

- 1.) Elaborarea unei legislații care să consolideze exploatațiile agricole, să permită comasarea terenurilor agricole și reglarea problemei cadastrului;
2.) Elaborarea legislației privind infrastructura rurală (irigații,etc);
- 3.) Eliminarea dualismului fiscalizării agriculturilor;
- 4.) Politicile din PNDR pe perioada de programare 2014-2020 să asigure :
 - o utilizare eficientă a fondurilor alocate României;
 - definirea subprogramelor tematice generale :
 - “micul fermier” care beneficiază de schema simplificată de plată
 - tinerii fermieri
 - zonele montane
 - lanțuri scurte de aprovizionare
 - inovare – transfer de cunoștințe

Startul în anul 2014 poate depinde si de :

- 5.) Acompanierea măsurilor de investiție din pilonul II cu măsuri de inginerie financiară care să faciliteze absorbția fondurilor europene și anume :
 - continuarea "schemelor de garantare" actuale finanțate din fonduri europene, concomitent cu includerea în acestea a măsurilor adresate beneficiarilor privați;
 - înființarea "fondului de creditare"/fond de subvenționare a dobânzilor pentru a avea soluții de finanțare a beneficiarilor privați;
 - gestionarea riscurilor la care sunt supuși fermierii și securizarea creditelor bancare acordate acestora de către băncile comerciale prin înființarea de "fonduri mutuale" pentru :
 - plata de compensații financiare fermierilor pentru pierderile economice cauzate de boli la plante și animale sau de un incident de mediu;
 - acoperirea unei părți din contravaloarea primelor de asigurare a culturilor, animalelor și plantelor împotriva pierderilor economice cauzate de fenomene nefavorabile, de boli ale animalelor și plantelor sau de infestarea parazitară.
- 6.) Stimularea înființării unei burse a cerealelor și a altor produse agricole. Importanța măsurii este covârșitoare, depășind cu mult simpla garantare a creditelor:
 - rol major în îmbunătățirea circulației produselor agricole, cu avantaje pentru toți participanții la circuitul economic, dar în special pentru producători;
 - reducerea semnificativă a fluctuațiilor de preț și a costurilor de tranzacționare și ar oferi indicii importante atât participanților la circuitul economic, cât și autorităților;
 - contractele la termen de desfacere a producției, la preț ferm, ar reprezenta o garanție solidă;
- 7.) Adoptarea unor proceduri simple, rapide și necostisitoare de executare a garanțiilor în caz de neplată a creditului, prin revizuirea fundamentală a întregului mecanism de executare silită, pentru a proteja eficient interesul creditorului în dauna debitorului rău platnic.